

د خوشال کرکه له خټکو

لیکنه: ضیاء الحق سیند

خوشال خان خټک د شهباز خان زوی د یحیی خان لمسی د ملک اکوړي کړوسی، چې په ۱۰۲۲ سل کال په اکوړه خټک کې دې دنیا ته سترگې پرانستې دي، څنگه چې د نومړي د نوم له روستا پرې څخه هم څرگندېږي، چې په قوم خټک دی او خټک د پښتنو یوه ستره توریالی قبیله ده، خو خوشال خټک ځای ځای په خپل دېوان کې د خټکو له نامې سره کرکه بنودلې ده، ما خپله د خوشال خټک دېوان بیا بیا لوستی دی، نومړی د ټولو پښتنو نه گیله من بنکاري خو په ځانگړي ډول د خټکو او یوسفزیو نوم بیا بیا په بدو ټکورا اخلي، هغه ځکه چې یادونه د هغه چا کېږي، چې هغه یو څوک وي، خټک له نومړي یو ځای خورا زیات اوسیدل او خورا ځواک خاوندان ول، خو هغه وخت د لنډي د سیند د غاړې خټک د اکوړه خټک د سرای اوسیدونکي په دوه ډلو وپشل شوي وو، څه د خوشال تر شا او څه نور هم د مغلو د نوکر د خوشال خټک د زوی بهرام خان تر شا ولاړ وو، نو خوشال خان د مجبوري له امله خټک په بد نوم یادول، ان تر دې چې د خپل ځان نه یې په دې کرکه په دې راغلې، چې دی هم خټک دی او په دې اړه وايي:

د خټکو حقیقت را ته بنکاره شو

زړه مې بد له خپله ځانه چې خټک یم

(دېوان، ۵۷۹ مخ)

او بل ځای د خټکو له نوم څخه انکار کوي، او له ټولو خټکو څخه ناخوښه بنکاري اې توبه گار دی

Ketabton.com

د ستونزې هواره رپټ خراب دی

چې توبه د همگي خټک له نامه

(دېوان، ۶۰۳ مخ)

د خوشال خان کورنۍ پلار تر پلاره د خټکو خانان او مشران پاتې شوي وو، خو کله چې خوشال د مغلو خلاف شو، نو هغه خاني ملکي هر څه ترې پاتې شول، د افغان په نامه یې توره تر ملا کره او پښتنه مېرانه او ننګ یې مله وو، خوشال خان په خپل قوم د هیڅ ډول مرستې سپمی نه و کړی، نو ځکه ترې گیله من بنکاري.

د نعمت په قدر هیڅ خبردار نه دي

نوم خټک به مې خلاص نه وي له انعامه

(دېوان، ۶۰۳ مخ)

بل ځای بیا نوموړی د خټکو په لیکه کې د پښتنو دوه نور درانه او ستر قومونه (بنگن او ورکزی) هم ورگډوي او د دې درې وار په کورونو یو ځای د ماتمونو غوښتنه کوي.

که خټک دی که بنگن که ورکزی دی

وار په واریې په کور و شه ماتمونه

(دېوان، ۵۵۵ مخ)

بل ځای بیا یوسفزی تر سپیو بدتر گڼي، هغه داسې چې یو ځل خټک تر سپیو بېکاره بڼي او د خټکو سپی تر یوسفزیو بهتر گڼي، او وایي:

د خټکو سپی بهتر تر یوسفزیو

که خټک دی هم په خوی تر سپی بېکاره

(دېوان، ۵۵۵ مخ)

او په اخره کې وایي:

که خټک ورته شا کړه مخ یې تور شه

زه یوازې په تکیه د خدای شیرک یم

(دېوان، ۵۷۹ مخ)

يادونه: د پښتنو ټول قومونه په تنگ، پت، مينه او ښېرازې کې يوله بله کم نه دي او هريو خان خان ته خانگړې مقام لري، دا د خوشال خان خټک د خولې خبرې دي، زما نه دي، کېدای شي، چې د نوموړي په کمو بدو بد ترې راغلي وي دا د هغه خپل کار دی، خوزه په خپله ټول قومونه ته په يوه سترگه گورم، هيله مند يم، چې څوک له ما څخه ناخوښه شوي نه وي.

په درنښت

ستاسو ورور: ضياء الحق سيند

پته: بغلان ولايت، پلخمرې ولسوالۍ د ډنډ غوري زرغونه سيمه

۱۳/۱۱/۱۳۹۴

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**